

RAMAZAN MƏNİM QƏLBİMDƏ, RUHUMDA HƏR ZAMAN YAŞAYACAQ

Şəhid əsgər Ramazan Əbülfət oğlu Göydağlının (4 fevral 1997-ci il, Culfa rayonu, Kırna kəndi - 28 oktyabr 2020-ci il, Füzuli rayonu) əziz xatirəsinə həsr edirəm.

naz ananın dediklərindən öyrənək:

“2020-ci il sentyabr ayının 27-si şanlı Vətən müharibəsi başladı. Ramazan kursda olarkən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin sıralarına könüllü olaraq keçmişdi. Hərbçilərimiz torpaqlarımızın azad olunması mübarizəsinin başlayacağını bildikləri üçün buna ciddi hazırlaşmışlar. Ramazan da bu təlim kurslarına həvəslə qatıldı. Ramazana söhbət əsnasında dedim ki, ölüm gələndə hər yerdə adamı tapar. Elə bil bu sözü mənə Allah diqtə edibmiş. Biz o qədər də fərqi nə varmadan, bilmədən evimizdə mələk

cansız hədəfi vurub nəzərimdə o, qanıçənləri tuturdumsa, indi Allahım həmin faşistləri canlı hədəf etmək üçün mənə imkan yaradıb. Görək bu imkandan ürəyimcə, vətənimin istəyincə yararlanım, birincisi, Vətənimə olan borcumu layiqincə yerinə yetirəm, ondan sonra sən dediyin də olar, inşallah”. Bunu dedikdən sonra Ramazan öz lazım olan zəruri əşyalarını toplamağa başladı. Mən onun bu hərəkətlərindən lap donub qalmışdım. Atasını Ramazana dedi ki, oğul övlad birinci Vətən üçün, sonra soy-kökü davam etdirmək üçün böyüdü. Aparsaydılar, böyük məmnuniyyətə, mən də sənə gedib, sənə ata-bala çiyin-çiyinə döyüşüb o qanıçənlərin dərşini verərdim. Amma yaşımaya görə mənə aparmazlar. Sən orada tək öz əvəzindən deyil, mənim də əvəzimdən döyüşsən, inşallah. Xeyir-duamız həmişə sənindir. Sağ get, qələbə, zəfərlər salamat qayıt”.

Mən bir ana kimi oğlunun Vətənimizi müdafiə etmək üçün getməsinə istəsəm də yenə də təlaşlandım və

Atasına dedi ki, maşını çağır gedim. Getdi...

Oktyabr ayının 18-i kəndimizin digər qəhrəmanı Bağır balamızı - şəhid gizir Ələkbərov Bağır Əsəd oğlunu

qarşılayıb Ramazanı müharibəyə yola saldıq. Ayın 18-dən Ramazan Füzuli istiqamətindən döyüşə başladı. Ramazan oradan danışanda elə danışdı ki, səsinə biz bir titrəyiş belə hiss etmədik. Həmişə danışanda bizə deyirdi ki, gah alma yeyirik, gah kökə yeyirik, gah da deyirdi uzanmışıq, istirahət edirik. Ramazan 14 gün müharibədə oldu, biz bilmədik ki, o, mü-

Acılı-şirinli anlarla dolu olan həyatımızın bəzi hissələrində, bəzən sevincdə, bəzən kədərdə, ümumiyyətlə, nə baş verirsə, versin, bir fikir qəlbimizin dərinliklərindən keçir: “Bu dünya dağılmayıbsa, yaxşı insanların sayəsindədir”. Başdan sona qədər haqsızlıqlarla, məkrə, yalanlarla dolu olan dünyada qarşımıza çıxan yaxşı insanlar, onların etdikləri yaxşı əməllər, köməkliklər, hətta fədakarlıqlar bizi haqlı olaraq belə düşünməyə sövq edir. Məncə, insan ömrünün müddətindən asılı olmayaraq, iki halda ömrü boyu xoşbəxt olur: özü yaxşı insan olanda və onun qarşısına özü kimi yaxşı insanlar çıxanda.

Hər şeydən şirin, əziz olan canlarını özlərindən çox sevdikləri vətəninə fəda edən şəhidlərimizin adlarının və adları ilə birgə həyatlarının, qəhrəmanlıqlarının xalqımıza açıqlandığı o şərəfli, zəfərli günlərdən keçən 5 il ərzində biz anladığımız ki, xalqımız nə qədər şəhid versə də kədərli olduğu qədər nikbindir. Bu nikbindlikdən güc alıb o, dünya durduqca xoşbəxt olmağa layiqdir. Çünki Azərbaycan xalqı zaman-zaman tanımasa da, üzünü görməsə də onu candan sevecək qədər sevgi dolu, ona qurban olacaq qədər xeyirxah, özünü yox, hər zaman ətrafındakıları düşünəcək qədər yaxşılığa, xeyirxahlığa könül vermiş övladlara sahibdir. Buna ən böyük sübut həyatı boyu həm ailəsini, həm də vətəninə düşən, sonda ikisindən sonuncusunu seçib onun uğrunda həyatını qurban verən, erməni faşizmini yerlə yeksan edərək təkə ölkəsinə yox, həm də bəşəriyyətə ədalət töhfəsi verən şəhidlərimizdir. Biz təkə vətənpərvərliyi yox, həm də insanlığı daha dərinləndirən öyrənmək üçün hər dəfə onların həyat hekayələri ilə yaxından tanış oluruq və olmalıyıq. Bu dəfə barəsində söhbət açacağım şəhid qardaşımın bağlı mən daha əvvəl “Şəhidlik zirvəsindən” adlı şeir həsr etmişdim və həmin şeir “Möhtəşəm Zəfərin nişanəsi” adlı kitabımda çap edilmişdir. Qəhrəmanımız qısa ömür yaşasa da hər kəsin illər boyu yaşayacaq vətənpərvərlik və xeyirxahlıq, ulvi insanlıq dastanı qoyub getmişdir. Bu şəhid əsgərimiz Ramazan Əbülfət oğlu Göydağlıdır! İndi isə gəlin onun nümunəvi həyat hekayəsini mələk üzlü şəhidimizin anası çox dəyərli Zülfü-

böyüdülmüşük...

Ramazan Naxçıvanda kursda olan zaman axşam zəng vururdu, danışırıd. Bir dəfə telefon danışığımız zamanı Ramazan bizə dedi: “Təlimdə olanda silahla nişan aldım, nişanım düz hədəfə dəydi, özü də hamısı, heç yayınanı olmadı. Həmin vaxt generalımız da orada idi. Təlimdə olan yoldaşlar bir nəfər kimi hamısı mənə tərəf gəldilər. Mən dedim, görəsən, nə olub? Onlar mənə yaxınlaşıb məni qucaqlarına alıb atıb-tutdular. Generalımız mənə dedi ki, Ramazan, inanıram ki, sən və sən kimi qəhrəman oğullarımız Qarabağı erməni mənfurlarından azad edəcəksiniz”. 2020-ci ilin oktyabr ayının 17-si axşam Ramazan evə zəng edib atasına dedi: “İmkan varsa, maşın göndərin, evə gəlmək istəyirəm”. Atasını maşın göndərdi və həmin günün axşamı Ramazan evə gəldi. Evin qapısından içəri girəndə gördüm ki, Ramazan bir az narahatdır. Dedim ki, oğul, nə olub? Ramazan mənə dedi ki, ana, şükürlər olsun ki, çoxdan arzulaadığım, amma sizə bildirmədiyim arzum həyata keçdi. Dedim, ay oğul, nə olub, olmaya, qız bəyənmişən, bizi elçiliyə göndərəcəksən? Ramazan gülümsəyib dedi: “Ay ana, onun da vaxtı gələcək. O dediyin sonrakı arzumdur. Amma indi Qarabağa, Füzuliyə gedirəm, Vətənimin işğal altında olan torpaqlarını o mənfurlardan təmizləməyə, erməni dığallarının dərşini verməyə. Bəs təlimlərdə hədəfi nəyə görə dəqiq vururdum? Təlimdə

ona dedim ki, oğul, sən o döyüş gədən yerləri, Qarabağı, Füzulini tanıyırsan? Onu demək istəyirəm ki, nəbələd olduğun yerlərdə döyüşdə olmaq sənə çətinlik verməyəcək ki? Ana ürəyidi, balasını hər bələdan qorumağa çalışır. Ramazan dedi ki, ana, orada mənimlə bərabər minlərlə vətən övladı, vətənsəvərlər olacaq. Mən həmin döyüş yoldaşlarımla, qardaşlarımla birlikdə işğalçıların dərşini verəcəyəm. Sən heç narahat olma, inşallah, qələbə ilə qayıdacağam. Ramazan mənə dedi ki, ana, mən getməyim, o biri getməsin, bəs kim getsin? Vətən dardadı, hamımız getməliyik. Ramazan 2 saatlıq gəlmişdi, ancaq gözü qalmışdı saatda. O, saat 12-də getməli idi, ancaq 11-i gözləmədi.

haribədədir və lap öndə vuruşur. Ramazan bizimlə hər gün səhər vaxtı danışdı və həmişə özü zəng edirdi. Konturunun olub-olmadığını soruşduqda Ramazan deyirdi ki, mənə elə adamlar kontur göndərir ki, heç onları tanımıram. Atasını danışanda deyirdi ki, buralar elə gözəl yerlərdir ki, müharibədən sonra qalıb burada işləyəcəyəm. Döyüşlərin qızgın vaxtında axşam evdə oturmuşduq. Zəng gəldi, açdım, Ramazan idi. Həmin vaxt çox danışa bilmədik, Ramazan dedi ki, telefonun enerjisi azalıb. Biz də Ramazana dedik ki, elə bizə zəng et, de ki, yaxşıyam, bu, bizə bəsdır. Ramazan müharibədə olduğunun 10-cu günə qədər bizimlə əlaqə saxladı.

(Davamı 12-ci səhifədə)

(Əvvəli 11-ci səhifədə)

Axırıncı dəfə Ramazan komandirin telefonu ilə atasına zəng etmişdi. Ramazan, nə olursa, olsun, bizi xəbərdar edərdi. Olsun ki, telefonunun enerjisi qurtarmışdı. Bilirdim ki, Ramazan da bizimlə əlaqə saxlaya bilmədiyi üçün narahatdır. Ramazan komandirin telefonu ilə atasına zəng vuranda atası məktəbdə imiş. Ramazan atası, daha sonra isə müəllimləri ilə danışib zara-fatlaşmışdır. Müəllimləri Ramazana

Ramazanın hərbiyə işi yaxşı olar.

Bir axşam yuxu gördüm, yuxudan dik qalxıb çölə çıxdım. Hey fikirləşdim ki, bu necə yuxudur? Bir şey an-laya bilmədim. Səhər açıldı. Tezdən

Bakıda qohumlar görmüşdülər, morqda baxmışdılar. Yoldaşıma zəng vurmuşdular ki, hər əzası üstündədir, şükür. Mənə şəhid olduğunu demədi-lər, dedilər, yaralıdır. Gah inanırdım, gah inanmırdım. Gecəni səhərə kimi heç kim yatmadı. Gecənin yarısı yol-daşımdan soruşdum, Ramazandan nə xəbər var? Deyirdi, səhər deyəcəklər. Məni o gecə elə aldatdılar. Səhər açıl-dı, məhəlləmizə, bütün yollara bayraq vurmuşdular. Mən eyvandan baxanda bayrağı gördüm. Onda bildim ki, Ra-mazan yoxdur. Yoxdur demək elə çə-tin bir hissdır ki, onun izahı yoxdur.

Gedə-gedə bizi hamıya tapşırıbmış. Mühəribədə olanda dedim, özündən muğayat ol. Mənə dedi ki, bizim başı-mızın üstündə elə adam dayanıb ki, bi-zi qırğına verməz. Hər kəlməsi bizi toxtadırdı. Ramazanın şəhid olduğu torpaqlara getdik. Orada kəndlərin adı var idi, özü yox idi. Getdik, çatdıq, atası da, mən də demişdik ki, qismət olsun, o torpaqlara gedək, Ramazanın qanı töküldüyü yerdə namaz qılacağıq ikimiz də. Orada hərbcilər bir ədyal gətirdilər ki, üstündə namaz qılaq. Biz razı olmadıq, dedik ki, balamızın qanı-nın töküldüyü yerdə namaz qılacağıq. Ora bizim üçün ziyarətgahdır".

Bəli, Zülfünaz ananın dilindən gələn bu sözlər hər bir vətənpərvər azər-baycanlının yaddaşına və qəlbinə həkk olunmalıdır. Biz Ramazanla birgə şə-hid olan bütün vətən övladlarının qa-nının töküldüyü Qarabağ torpağını öz müqəddəs məkanımız bilməli, onu göz bəbəyimizdən də artıq qormalıyıq. Necə ki şəhidlərimiz belə etdilər. Bir də ki məqaləmin əvvəlində yazdığım sətirlərə bir də qayıdıram və əlavə et-mək istəyirəm. Ramazan qardaşımız layiq olduğu mərtəbəyə ucaldı. Amma uca Allah onun adını daşıyan Ramazan balanı və daha neçə-neçə Ramazanları bizə bəxş etdi və yenə edəcək. Vətə-nimizə, dünyamıza yeni gələn bu gözəl körpələr gələcəkdə xeyirli, la-yiqli övladlar olduqca nə vətənimiz, nə də dünyamız dağılmayacaq, bütün

RAMAZAN MƏNİM QƏLBİMDƏ, RUHUMDA HƏR ZAMAN YAŞAYACAQ

Şəhid əsgər Ramazan Əbülfət oğlu Göydağlının (4 fevral 1997-ci il, Culfa rayonu, Kırna kəndi - 28 oktyabr 2020-ci il, Füzuli rayonu) əziz xatirəsinə həsr edirəm.

deyiblər ki, bizə erməni toyuğu gətir. Ramazan da onlara deyib ki, sizə erməni başı gətirəcəyəm. Danışığının sonunda deyib ki, anama da salam deyər-sən. Həmin söz məni ömrümün axırına kimi yandıracaq. Həmişə Ramazanın zəngindən sonra sabahkı zənginə qə-dər ürəyimiz rahat olurdu. Ramazan bi-zi nıgəran qoymazdı. Döyüşün içində olsa belə döyüş dayandığı zaman zəng edərdi. Bir daha təkrar edirəm ki, Ra-mazan 10 gün bizə zəng edə bildi.

Ramazən çox əliaçıq idi, hətta ata-sının dayısı nəvələrinə belə kukla, maşın almışdı. Deyirdi ki, mən onların dayısıyam. Bir dəfə atası bir tədbirdə iştirak edirmiş. Bir nəfər onun əyləş-diyi masaya yaxınlaşır və soruşur ki, siz Ramazanın atasısınız? O da deyib ki, bəli. Həmin adam hərbcı imiş. De-yib ki, oğlunuzla fəxr edin, sizin oğlu-nuz bir qəhrəmandır. Bir görsəydiniz, düşmənin üstünə necə şığıyırdı... Ra-mazanın heç bir yerə getməsinə istə-mirdim. Elə bilirdim, harasa getsə, nə-sə olacaq. Heç gözümdən qoymaq be-lə istəmirdim. Əsgərlikdən gələndən sonra dedi ki, mən Türkiyəyə işləmə-yə gedirəm. Mən razı olmadım, amma sonra Ramazan məni razı salıb getdi. Ramazanı hamıya qışqanırdım. Fikirlə-şəndə ki evlənəcək, yoldaşı olacaq...

Ürəyində bilirmiş ki, hər şeyi ya-rımçıq qalacaq, Ramazan mənim qəl-bimdə, ruhumda hər zaman yaşayacaq. Noyabrın 1-i atasının ad günü idi. Ra-mazan atasına ad günü hədiyyəsi ver-di. Şəhidlik hədiyyəsi...

Allah eldən-obadan, kəndimizdən razı olsun, hamı maraqlanırdı Rama-zanla. Bir dəfə həyətdə atası ilə otu-rub söhbət edərkən dedim ki, inşallah,

həmin yuxunun təsiri altında idim. Ba-cım mənə zəng vurdu, mən bu yuxu-nu bacıma danışdım. O da mənə təsəl-li verdi ki, yaxşı yuxudur, inşallah, sağ-salamat gələr, hamımız birlikdə gedərik Kərbəlaya. Ancaq dörd gün Ramazandan zəng gəlmədi. Elə bil ürəyimin başında bir yumruq boyda düyün var idi, qoymurdu başımı yerə qoyum. Ramazan əsgərlikdə olanda nəzir demişdim ki, sağ-salamat gəlsin, işə girsən, birinci maaşı ilə Kərbəla zi-yarətinə gedək. Özü Kərbəlaya şəhid olaraq getdi, məni aparmadı... Dörd gün nə gecəmiz oldu, nə gündüzümüz. Hər gün yoldaşımı məktəbə yola sa-landan sonra Quranı əlimə alıb oxu-yurdum. Deyirdim, bəlkə, Allahım kömək olar, gecəni səhərə qədər otu-rub, dizlərimi yerə söykəyib Allaha yalvarırdım ki, balam sağ-salamat gəl-sin. Təkcə Ramazana yox, mühəribəyə gedən bütün tanıdığım, bildiyim uşa-q-lara görə dua edirdim. Kənddən Ra-mazanla birgə gedən oğlan var idi. Ona da dua edirdim. Ancaq Allahım dualarımı eşitmədi, balamı məndən al-dı, məni kəməksiz qoydu. 14 gün ər-zində qohumlar, qonşular, bacılarım bizi tək qoymadılar. Səhər bacım zəng vururdu ki, gəlsin, oğlum sizi bizə gə-tirsən, Quran oxumuşam, onu bağışla-yaq. Həm də ehsan bişirmişəm, onu qonşulara paylayaq.

Amma o gün gələndə... Ramazanın qara xəbərini eşidəndə... Onda mən əllərimi dizimə çırpıdım, bacımın qızı da qışqırdı: "Xala, bu nədir?". Birçə maşından düşüb qapıdan içəri girməyi-mi bilirəm. Gerisini, beş ildir ki, yadı-ma sala bilmirəm...

Səhəri gün balamı aeroporta qarşıla-mağa getdilər... Bütün kənd səfərbər olmuşdu. Çox ağır bir dərddir, qaldır-maq olmur... İstəyirsən, özünü toxtaq tutasan, ancaq olmur. Ramazan mənim hər şeyim idi, iraq qalan balalarımın canından. Mənim atam, anam dünyası-nı dəyişib. O, mənim atam idi, anam idi, qardaşım yoxdur, qardaşım idi. Ramazana deyirdim ki, sən mənim hər şeyimsən, döyünən ürəyimсэн... Beş oğlan nəvəm var, hərəsində Ramaza-nın bir xasiyyəti var. Nəvələrimdən biri Ramazanın elə özüdür, birinə də onun adını qoymuşuq. O, mühəribəyə gedən günü evə gələndə öz otağı ilə vidalaşdı. O bilirdi ki, hara gedir, an-caq biz bilmədik ki, onu haraya yola salırıq. Elə bilirdik, həmişə getdiyi ye-rə gedir...

şər qüvvələrdən qorunacaq, hər zaman ucalacaq, var olacaq!

Onu da qeyd edirəm ki, Ramazan Göydağlı şəhadətindən sonra Azər-baycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları-na əsasən "Vətən uğrunda", "Xoca-vəndin azad olunmasına görə", "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları və III dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilmişdir.

Allah bütün Şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Amin!

SEVİNDİK NƏSİBOĞLU,
Milli Aviasiya Akademiyasının
İqtisadiyyat və Hüquq fakültəsinin
hüquqşünaslıq ixtisasının
1-ci kurs tələbəsi,
AJB və AYB üzvü